



Armi Pieti

VALOKUVAKIRJAPALVELUIDEN SOVELTUVUUS AMMATTIKÄYTTÖÖN

VALOKUVAKIRJAPALVELUIDEN SOVELTUVUUS AMMATTIKÄYTTÖÖN

Armi Pieti
Opinnäytetyö
Kevät 2011
Viestinnän koulutusohjelma
Oulun seudun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu
"Viestinnän koulutusohjelma", "kuvallinen viestintä"

Tekijä(t): Armi Pieti

Opinnäytetyön nimi: Valokuvakirjapalveluiden soveltuvuus ammattikäyttöön

Työn ohjaaja(t): Heikki Timonen

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2011

Sivumäärä: 26 + 6 liitesivua

Internet on täynnä kuvanvalmistamoja, jotka tarjoavat erilaisia kuvakirjapalveluita muiden kuvatuotteiden ohessa. Valokuvakirjan voi teettää helposti ja nopeasti, mutta palvelujen taso saattaa vaihdella hyvinkin paljon. Valokuvakirjapalvelut ovat toki tulleet jäädäkseen, mutta suurin osa näistä palveluista on suunnattu tavallisille kuluttajille. Halusin selvittää, miten valokuvakirjapalvelut soveltuvat ammattimaiseen käyttöön, ja tässä opinnäytetyössä tutkin valokuvakirjapalveluita erityisesti ammattikuvaajan näkökulmasta.

Huomasin varsin nopeasti aiheeseen tutustuessani, että osa verkossa toimivista yrityksistä on yrittänyt huomioida myös valokuvaajat ja muut kuva-alan ammattilaiset palveluidensa tarjonnassa. Otin näistä yrityksistä vertailuun kolme, jotka tarjoavat lähes yksinomaan valokuvakirjapalveluita ja joissa kuvakirjan tekemiseen voi käyttää painovalmista pdf-tiedostoa. Tutustuin kattavasti myös yritysten www-sivuihin ja sivuilta ladattaviin kuvakirjaohjelmiin. Lähetin kyseisille yrityksille avoimia kysymyksiä sisältävän kyselyn, jonka tarkoituksena oli kartoittaa yritysten nykyistä toimintaa ja sitä, miten he suhtautuvat valokuvaajiin ja muihin kuva-alan ammattilaisiin asiakkaina.

Lisäksi lähetin avoimia kysymyksiä sisältävän kyselyn muutamalle valokuvaajalle, jotka olivat käyttäneet tai ainakin kokeilleet jotakin valokuvakirjapalvelua. Tällä valokuvaajille suunnatulla kyselyllä halusin selvittää valokuvaajien näkemyksiä kyseisistä palveluista ja sitä, miten he kokevat valokuvakirjapalveluiden tarpeellisuuden.

Tutkielmani päätuloksena voi todeta, että valokuvakirjapalveluita tuottavat yritykset pyrkivät kehittämään palveluitaan koko ajan ja pyrkivät huomioimaan myös kuva-alan ammattilaiset entistä paremmin. Painovalmiin pdf-tiedoston käyttö on selvästi lisääntynyt, ja myös kyselyyni vastanneista valokuvaajista suurin osa käyttäisi mieluummin painovalmista pdf-tiedostoa kuin valmista kuvakirjaohjelmaa.

Asiasanat:

valokuva, valokuvapalvelut, valokuvaaja, valokuvateokset, kuvakirjat, kuvateokset

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Communication, Option of Visual communication

Author(s): Armi Pieti

Title of thesis: Photo Book Printing Services suitability for professional use

Supervisor(s): Heikki Timonen

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2011 Number of pages: 26 + 6 appendices

Countless number of companies offering photo printing services can be found on the Internet. Many of them also offer photo book printing services. Having a photo book made is very fast and easy but the quality of the product can greatly vary when ordering from different firms. Photo book services have come to stay but most of these services are meant for an average consumer. I wanted to find out how photo book services can be used by professionals in the field of visual communication. In this thesis, photo book services are studied and I emphasize my study on how they can be used by professional photographers.

After beginning the study I noticed quite soon that some of the companies offering photo book services have tried to take professional photographers and others on the field of visual communication on account in their supply of services. I chose three companies and compared their services in detail. The companies I selected offer almost solely photo book services and all of them offer an option to use a print-ready pdf file to create a photo book. I also familiarised myself fully with the Internetpages of these companies and the photo book programs they offered that could be downloaded from their web pages. I sent the companies a questionnaire containing open questions in order to survey how they are currently working and what kind of an attitude they have on professional photographers and other professionals in the field of visual communication as customers.

I also sent a questionnaire to a couple of professional photographers who had used or at least tried some photo book services. I wanted to examine what kind of opinions they had on these services and if these services are a necessity for them.

The main finding of my thesis is that the companies offering photo book services aspire to constantly develop their services and that they also strive for taking the needs of professional photographers into account even more. The use of a print-ready pdf file has clearly increased and most of the photographers who answered the questionnaire would also prefer to using a print ready pdf file over a photo book program.

Keywords:

photo, photography services, photographer, photograph works, photo books, illustrated works

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2.1 Lyhyt historia.....	8
2.2 Kehitys	8
2.3 Digitaalinen aika	9
3 INTERNETIN VALOKUVAKIRJOJA TARJOAVAT YRITYKSET	11
3.1 Yritysten erityispiirteitä.....	11
3.2 Kolmen yrityksen esittely	12
3.2.1 Blurb.com	12
3.2.2 Kuvatkirjaksi.fi	12
3.2.3 Kuvakirjakauppa.fi.....	13
3.3 Yritysten vertailu	13
3.3.1 Yritysten internetsivut	14
3.3.2 Käytettävät ohjelmistot	15
3.3.3 Tuotevalikoima	17
3.3.4 Hinta – laatusuhde.....	18
3. 4 Yhteenveto vertailusta ja omat kommentit	19
4. VALOKUVAKIRJAPALVELUT ERI NÄKÖKULMISTA.....	20
4.1 Yleinen näkemys	20
4.2 Ammattivalokuvaajien näkökulma.....	20
4.3 Yritysten näkökulma	21
4.4 Yhteenveto.....	22
5 LOPUKSI.....	23
LÄHTEET	25
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Valokuvakirjat ovat aina kiehtoneet minua teoksina, sillä mielestäni ne kuvaavat hyvin omaa aikaansa, sen valokuvataiteilijoita ja myös ajalle tyypillisiä ilmiöitä. Kuvateoksista välittyy sellaista informaatioita, jota ei pelkän tekstin voimin pysty kuvailemaan. Digitaalinen aikakausi on tuonut valokuvakirjojen, tai toisin sanoen kuvateosten, tekemisen kaikkien ulottuville erilaisten internetissä toimivien kuvakirjapalveluiden kautta. Päätin tutkia näiden palveluiden ja palveluntarjoajien nykyistä tasoa ja sitä, soveltuvatko nämä palvelut ammattivalokuvaajien käyttöön. Lisäksi tutkin, kuinka ammatikseen kuvaavat suhtautuvat näihin palveluihin ja miten alan ammattilaiset voisivat paremmin hyödyntää kyseisiä palveluita.

Tutkielmani aiheeksi valitsin valokuvakirjapalvelut ja painopisteeksi ammattivalokuvaajan näkökulman. Haluan tutkielmassani selvittää, kuinka palveluita voisi hyödyntää ammattikäytössä. Yleinen käsitys valokuvakirja-palveluista tuntuu olevan, että ne ovat kaikki suunnattu vain yksittäisen kuluttajan käyttöön, ja että ne ovat vain uudenlainen keino ikuistaa lomakuvat albumeiksi.

Valitsemani aihealue on mielestäni myös ajankohtainen, sillä nyt kun digitaaliset kuvapalvelut ja digitaalinen suorapainotekniikka ovat päässeet yli alkukankeudestaan, voidaan ryhtyä kunnolla arvioimaan digitaalisen tekniikan valokuvausalalle luomia mahdollisuuksia. Valokuvakirjapalveluita ei juuri ole tutkittu aiemmin, vaikka palveluita on ollut tarjolla jo useamman vuoden ajan. Taustamateriaalia hankkiessani löysin vain pari kuvapalveluita yleisesti käsittelevää tutkimusta ja vertailua, joten uskon, että aiheen tutkiminen on kannattavaa ja ajankohtaista.

Tutkintani kohteeksi valitsen muutaman internetissä toimivan valokuvausalan yrityksen, joiden tuotteisiin kuuluvat pääosin valokuvakirjat. Ensin vertailen kolmea yritystä yleisesti ja keskityn sen jälkeen varsinaiseen aiheeseeni, eli siihen, kuinka työkseen valokuvaavat suhtautuvat valokuvakirjapalveluihin ja onko heillä kenties omia kokemuksia palveluista ja niiden laadusta. Lähetän avoimia kysymyksiä sisältävän kyselyn, sellaisille valokuvaajille, jotka ovat joko kokeilleet palveluita tai käyttävät niitä aktiivisesti. Kyselyn avulla selvitan heidän mielipiteitään palveluiden laadusta sekä niiden hyödyllisyydestä. Tutkielmassani pyrin selvittämään sen, miten valokuvakirjapalveluita hyödynnetään kuva-ammattilaisten keskuudessa ja minkälaisia resursseja ne tarjoavat kuvaajille. Tutkielmani pyrkii selvittämään myös sitä, onko palveluiden laatu riittävän hyvä ja hinta riittävän edullinen, että niiden hyödyntäminen on kannattavaa ammattikäytössä.

Tutkielmani aihe liittyy myös vahvasti opinnäytetyöni produktio-osaan, jossa toteutan valokuvakirjan käyttäen jotakin vertailemaani palvelua. Valokuvakirjani aiheeksi olen päättänyt ottaa itselleni hyvinkin tutun aiheen, migreenin ja sen näköhäiriöt, Aura-oireet. Kuvaan sarjan valokuvia, jotka jollakin tavalla liittyvät tähän neurologiseen sairauteen ja kuvia muokkaamalla lisään osaan kuvista sen, mitä minä näen ja mitä muut eivät.

2 VALOKUVAKIRJAT ENNEN JA NYT

2.1 Lyhyt historia

Valokuva ei ole enää mikään uusi keksintö, ei myöskään valokuvakirja. Valokuvan yleistyminen arkikäyttöön lisäsi myös valokuvakirjojen suosiota, sillä se mahdollisti sen, että myös tavalliset ihmiset pystyivät ottamaan kuvia ja kokoamaan niitä albumeiksi tai kirjoiksi. Valokuvauksen ensiaskelten aikaan kirja oli vielä maailmanlaajuinen käyttöliittymä, jossa kuva ja teksti olivat liittoutuneet yhteen. 1800-luvun henki alkoi vaatia yhä enemmän, yhä nopeammin ja yhä useammalle. Samalla kirjojen levitys organisoitui. Painettu valokuvakirja loi uusia ulottuvuuksia kirjan mahtiin ja sen kykyyn siirtää tietoa ja tulkintoja. Viimein valokuvakirjasta tuli oma valokuvataiteen lajityyppinsä. (Eskola 2009, 8.)

Kustantamot ja kirjapainot ovat jo pitkään painaneet valokuvaajien kuvista kuvakirjoja tai toisin sanoen kuvateoksia, joiden suosio on aina ollut enemmän ja vähemmän tasainen. Erityisen suosittuja ovat aina olleet erilaiset luonto- ja kaupunkiaiheiset kirjat. Valokuvaajat ovat myös pitkään painaneet kirjoja omakustanteina ja yrittäneet näillä kirjoilla tuoda esiin omaa ammattitaitoaan samalla myös myyden kirjoja itse. Taneli Eskola on suomalainen valokuvataiteilija, joka on kirjoittanut useampia kirjoja ja pitänyt lukuisia näyttelyitä. Eskola on kirjoittanut teoksessaan *Valon aakkoset – valokuvakirja Suomessa seuraavasti*:

Suomen kielen sanaan kuvateos liittyy valokuvaajia innoittava velvoite. Yhdyssanaa hallitsee *kuva*. Mutta se ei ole koko totuus. *Teos* on jotain osiaan suurempaa, artefakti valokuvauksen, kirjapainotaidon ja typografian polttopisteessä. Kirjaan painettu valokuva on osa kuvien virtaa ja tarinan kerrontaa. (Eskola 2009, 7.)

Valokuvakirjoilla on pitkät perinteet ja digitaalisen kuvan käytön tullessa yhä suosituimmaksi on valokuvan ja näin myös valokuvakirjojen asema muuttunut.

2.2 Kehitys

Valokuvakirjat alkoivat kunnolla kukoistaa 1900-luvulla, sillä se oli painetun valokuvan kulta aikaa. Printtimedian visuaalisuus alkoi elää valokuvan varassa, ja kirjan sisältö ryhtyi uudistumaan. Kuvateoksesta tuli tekijöidensä tuottama kerronnallinen kokonaisuus. (Eskola 2009, 17.) Valokuvakirjojen julkaisemisen motiivit ovat vaihdelleet eri aikakausina. Osa valokuvaajista ei ikinä tee ku-

vateoksia, kun taas toisille kuvaajille kirjan tekeminen ja julkaisu on eräänlainen meriitti. Se voi olla jopa valokuvaajan uran kohokohta. Nykyisin valokuvakirjat ovat useimmiten jonkun yksittäisen taiteilijan tuotantoon perustuvia itsenäisiä teoksia. (Eskola 2009, 18.)

Valokuvakirjan rakenne jakautuu kuviin ja tekstiin, joita fyysinen sidos pitää kasassa. Paperin rakenne, painomuste ja kirjan kokonaisuuden hallinta ovat tärkeitä osia kirjan dynamiikassa. Kirjan kuvat tiukkaan järjestykseen asettava rakenne määrittää kerrontaa: tyhjän tilan ja painetun pinnan suhteilla voidaan jättää tilaa kuvateoksen katsojan/lukijan ajatuksille. (Eskola, 2009, 32.)

2.3 Digitaalinen aika

Nykyisin valokuvateoksen perustyyppi on hyvin tekijäkeskeinen ja itse kirja on vain väline valokuvataiteilijan profiloimiseksi. Valokuvateosten painosmäärät ovat pienentyneet sähköisen median ja runsaan tarjonnan seurauksena. (Eskola 2009, 17.) Osaltaan runsasta tarjontaa ovat lisänneet digitaalisen suorapainotekniikan kehittyminen, kameroiden digitalisoituminen ja se, että nykyaikana melkein jokainen omistaa jonkinlaisen kameran. Myös oman kirjan painattaminen on nykyään helppoa, ja erilaiset kuvatuotteet ja kuvakirjapalvelut ovat alkaneet tasaisesti kasvattaa suosiotaan.

Nykyisin suurin osa kuvamateriaalista otetaankin talteen digitaalisessa muodossa. Vanhan ajan jännitys kuvan ottamisesta on mennyt, kun kuvan voi tarkistaa heti ottamisen jälkeen kameran näytöltä. Kuvia myös kertyy entistä suurempia määriä, ja usein kärsitäänkin jo runsaudenpulasta. Myös media käyttää koko ajan enemmän ja enemmän kuvamateriaalia, sillä sen käyttö on helppoa ja suhteellisen edullista. Sähköisessä muodossa kulkeva kuva on helppo siirtää palvelimelta toiselle, sitä on helppo muokata ja myös helppo lähettää digitaaliseen painoon vaikka toiselle puolelle maailmaa. (Makkonen 2010, 100–101.) Digitaaliset suorapainomenetelmät ovat varsin kustannustehokkaita, eikä painomäärillä ole alarajaa. Lisäksi ne ovat nopeita, edullisia, laadultaan jo erinomaisia ja ne vähentävät painotalojen työmäärää. (Painotekniikan perusteita, haku-päivä 31.1.2011) Digitaalinen tekniikka on osaltaan mahdollistanut myös valokuvakirjojen uudelleen tulemisen. Myös valokuvausalan yritykset ja kuvanvalmistamot ovat huomanneet tässä selkeän markkinointikanavan, sillä internetistä löytyy lukuisia palveluntarjoajia, joiden tuotteisiin kuuluvat erilaiset kuvatuotteet, kuten myös valokuvakirjat.

Useat valokuvausalan yritykset ovat joutuneet muuttamaan toimintatapojaan digitaalisen kehityksen myötä. Nykyisin tarjolla on sellaisiakin palveluita, joita ei aikaisemmin uskonut edes tarvitsevana. Valokuvat voi painattaa yhtä helposti mukiin, kalenteriin, tauluksi, kirjaksi tai vaikkapa tapetiksi, jos vain haluaa. Valokuvausalan yritykset ovat käytännössä olleet pakotettuja keksimään uudenlaisia markkinointitapoja ja uusia tuotealueita, sillä uusi tekniikka vaatii aina muutoksia ja uuden kehittelyä. Kun kuvat tallentuvat nyt kätevästi digitaalisessa muodossa kameran muistikortille filmin sijaan, monikaan ei edes harkitse paperikuvien teetättämistä. Kuvia katsellaan omalta tietokoneelta tai sitten kuvat ladataan johonkin internetin palveluista, joiden kautta ne voidaan jakaa maailmanlaajuisesti jopa kaikille internetin käyttäjille.

3 INTERNETIN VALOKUVAKIRJOJA TARJOAVAT YRITYKSET

3.1 Yritysten erityispiirteitä

Internetissä toimii useita yrityksiä, jotka tarjoavat kuvakirjapalveluita. Osa yrityksistä on toiminut pitkään valokuvatuotteiden parissa, osa on perustettu nimenomaan tuottamaan näitä uudempia digitaalisen aikakauden tuotteita, kuten kuvakirjoja. Yrityksiä on lukuisia, joten voidaan myös olettaa että yritysten välinen taso vaihtelee suuresti. Palveluiden eroja ja laatua on tutkittu vain hiukan, lähinnä tavallisen kuluttajan näkökulmasta. Ammattivalokuvaajien ja muiden kuva-alan ammattilaisten näkökulmaa ei juuri ole tutkimuksissa otettu esille.

Vuonna 2010 valmistuneessa opinnäytetyössä Emilia Viinikainen on tutkinut valokuvakirjojen laatua vertailemalla neljän eri kuvanvalmistamon tuotteita subjektiivisilla ja objektiivisilla laatuvertailuilla kahdessa eri otteessa. Tässä vertailussa Viinikainen on perehtynyt visuaalisen laadun arvioimiseen, mutta myös subjektiivisen laadun mittaukseen erilaisin menetelmin. Visuaalisen laadun arvioinnissa otettiin huomioon muun muassa värintoisto, värikylläisyys, yksityiskohtien toisto, terävyys sekä tumman ja vaalean pään toisto. Tutkimus suoritettiin koehenkilötestein ja tutkimuksen perusteella Viinikainen on päättänyt, että kuvakirjavalmistamojen laatu on parantunut tutkimuksen aikana. (Viinikainen 2010, 16–26.) Tämän tutkimuksen perusteella voisi myös olettaa että valmistamojen laatu paranee myös jatkossa tekniikan kehityksen mukana.

Valokuvakirjavalmistamoita on vertailtu jonkin verran keskenään myös mediassa, esimerkiksi Tekniikan Maailmassa (Yli-Jääski 14/2009, 112–115) ja Mikro Bitissä (Wickholm 2/2010, 42). myös Kamera-lehdessä (Karhula, Murtola 12/2010, 24-27 ja 1/2011, 24-27) on suoritettu varsin hyvä ohjeistus siitä, kuinka tehdä oma kuvakirja. Uusin kattava vertailu on tehty MikroPC-lehdessä (Haapalainen 3/2011, 26- 31). MikroPC-lehden vertailussa kohteena olivat kuusi suomalaista kuvakirjayritystä, ja vertailussa oli keskitytty kuvakirjaohjelmien ominaisuuksiin, painolaa- tuun, valmiin kirjan rakenteeseen, hinnoitteluun ja toimitusnopeuteen. (Haapalainen MikroPC 3/2011, s 30–31)

Valokuvakirjapalveluita tarjoavien yritysten yhtenä erityispiirteenä voidaan pitää sitä, että useimmat yrityksistä toimivat vain internetissä. Toki myös valokuvaamoissa tarjotaan muiden kuvapalveluiden ohessa kuvakirjapalveluita, mutta valokuvaamot eivät tee niitä päätyökseen, ne kulkevat vain muiden valokuvapalveluiden sivutuotteena. Toisena erityispiirteenä voidaan pitää yritysten

tarjoamia ilmaisia taitto- ja tilausohjelmistoja, joilla kuvakirjat voidaan koota itse. Kuvakirjavalmistamoiden asiakkaat hoitavat itse kirjansa taittamisen ja kuvien valitsemisen, joten yrityksen hoitettavaksi jää vain kirjan painaminen ja tuotteen lähettäminen asiakkaalle. Tämä käytäntö mahdollistaa yritysten hintatason edullisuuden, kun asiakas itse tekee suurimman osan työstä.

3.2 Kolmen yrityksen esittely

Valitsin kolme kuvakirjapalveluita tarjoavaa yritystä lähempään tarkasteluun. Valintani ensisijaisena kriteerinä käytin sitä seikkaa, että jokainen näistä valituista yrityksistä tarjoaa mahdollisuutta valmistaa kuvakirjansa painovalmiista pdf:stä. Kuvakirjan taittamiseen voi näin ollen käyttää jotakin ammattikäyttöön sopivaa taitto-ohjelmaa, kuten esimerkiksi Adoben InDesign-ohjelmaa.

Lisäksi kaikki kolme valitsemaani yritystä ovat keskittyneet lähes yksinomaan kuvakirjojen valmistukseen, mikä antaa minulle luvan olettaa, että yritykset ovat panostaneet paljon kuvakirjojensa laatuun ja markkinointiin. Useimmat markkinoilla olevista yrityksistä tarjoavat myös muita tuotteita kuvakirjojen ohella.

3.2.1 Blurb.com

Blurb on yhdysvaltalaislähtöinen yritys, jonka tuotteisiin kuuluvat yksinomaan kuvakirjat. Blurb.comin toiminta on laajentunut maailmanlaajuiseksi, ja palvelua myös kehitetään koko ajan. Palvelun kautta voi tilata itselleen kuvateoksen omista kuvistaan joko suunnittelemalla sen itse käyttäen kuvakirjaohjelmaa tai omaa taitto-ohjelmaa tai pienestä lisämaksusta suunnittelun voi jättää myös kuvakirja-ammattilaisille, jotka työskentelevät yrityksessä.

Suomalaisiin yrityksiin verrattuna Blurb.comin toiminta on huomattavasti laajempaa ja myös paljon paremmin organisoitua. Blurb.com on aloittanut toimintansa vuonna 2006 ja on koko ajan pyrkinyt kehittämään sivustojaan vastaamaan asiakkaidensa kysyntää. Blurb.comilla on kaksi toimistoa, joissa toimii myös asiakaspalvelu, toinen San Franciscossa ja toinen Lontoossa. Blurbin kuvakirjoja painetaan kolmessa eri kohteessa: Kanadassa, Alankomaissa ja Yhdysvalloissa. Erikoisuutena Blurb tarjoaa myös palvelun, jonka avulla voi myydä omia valokuvakirjojaan.

3.2.2 Kuvatkirjaksi.fi

Kuvatkirjaksi.fi on suomalainen palvelu, jonka kautta voi tilata itselleen kuvateoksen omista kuvistaan joko suunnittelemalla teoksen itse tai antamalla ohjelman suunnitella sen puolestaan. Sivustolla on myös mahdollista tilata seinäkalentereita omista kuvistaan. Palvelua ylläpitää WSOY-pro/Deconde-tuotteet ja yhteystietojen perusteella yrityksen toimipaikka sijaitsee Jyväskylässä.

Muista vastaavista suomalaisista palveluntarjoajista erottuen yritys on ainakin omien sanojensa mukaan yrittänyt huomioida aktiiviharrastajan ja ammattivalokuvaajan tarpeet. Varsin kattavassa yritysesittelyssä kerrotaan, että palvelun kehittämistyössä on ollut ja on edelleen mukana laaja joukko asiantuntijoita: valokuvaajia ja kuva-ammattilaisia. Yritys myös kertoo, että kuvien korkean laadun takeena on Canonin viimeisin kuvanvalmistustekniikka.

3.2.3 Kuvakirjakauppa.fi

Kuvakirjakauppa.fi on hyvin samankaltainen palvelu kuin Kuvatkirjaksi.fi, myös suomalainen yritys. Yritys tarjoaa myös muita tuotteita kuin pelkästään kuvakirjoja. Saatavilla on sisustustauluja ja julisteita omista kuvista. Palvelun tuottaa MediaStudio Finland Oy, joka on erilaisia painopalveluja tuottava digipaino. Päätoimipaikka sijaitsee Espoossa, ja yritys on ollut toiminnassa 3,5 vuotta. Digipaino käyttää alan viimeisintä Canon-digipainotekniikkaa.

Kuvakirjakauppa erottuu muista vastaavista palveluista siinä, että sen selainpohjainen palvelu on täysin kotimainen ja heidän omaa tuotantoaan. Lisäksi vahva yhteys MediaStudio Finland Oy:n varsinaiseen toimialaan, digipainoon antaa mukavasti lisää joustavuutta materiaalivalintoihin ja muihin painoteknisiin seikkoihin.

3.3 Yritysten vertailu

Tutustuin perusteellisesti näiden valitsemieni yritysten internetsivuihin, kiinnittäen huomiota erityisesti yleisvaikutelmaan ja sivujen helppoon käytettävyyteen. Kiinnitin huomiotani myös hinta – laatusuhteeseen ja siihen, kuinka helposti sivustoilta löytyi sitä tietoa, mitä uskon asiakkaiden sieltä etsivän. Sivustojen ulkoasuun ja visualiseen ilmeeseen en kiinnittänyt suurempaa huomiota.

Seuraavaksi latsin kaikkien palveluntarjoajien kuvakirjaohjelmistot omalle tietokoneelleni. Tutustuin ohjelmistoihin ja niiden yleiseen käytettävyyteen rakentamalla jokaisella ohjelmalla samanlai-

sen kuvateoksen omista valokuvistani. Ohjelmia käyttäessäni en perehtynyt tarjolla oleviin ohjeisiin, vaan käytin niitä ilman minkäänlaisia ennakkovalmisteluja. Kaikki kuvakirjapalveluiden taitto- ja tilausohjelmat ovat ilmaisia, tosin yhden ohjelmiston lataamiseen vaadittiin erillinen rekisteröityminen sivustolla.

3.3.1 Yritysten internetsivut

Kaikkien kolmen edellä mainitun yrityksen internetsivut ovat varsin selkeät ja ensivaikutelmaltaan hyvin helposti lähestyttävät. Blurb.com- ja kuvakirjaksi.fi- sivustot muistuttavat jopa paljon toisistaan, ainakin ensivaikutelmaltaan. Jokaisella sivustolla on kuitenkin hyvin selkeät omat tyylinsä ja jokainen sivusto palvelee tarkoitustaan varsin hyvin. Kuvakirjakauppa.fi erottuu selkeimmin näistä kolmesta yrityksestä omilla internetsivuillaan, sillä käytetty värimaailma on hyvin erilainen kahteen muuhun verrattuna. Yhtenäisenä elementtinä kaikkien yritysten sivuilla navigointipalkki on sijoitettu vaakatasoon sivustojen yläosaan.

Jokaisen yrityksen sivuilta on suhteellisen helppo löytää ne tiedot, joita ollaan etsimässä: tuotteet ja tuotteiden hinnat ovat varsin hyvin esillä. Ainoa yritysten vertailua hankaloittava asia on sivustojen erilainen tapa esittää tietoja. Hintavertailussa on myös huomioitava se, että ulkomaalaisena yrityksenä Blurb.comin esillä olevaan hinnastoon lisätään vasta tilausvaiheessa verot, joten lopullinen hinta saattaa yllättää kuluttajan. Myös toimituksen postimaksut lisätään tilaukseen vasta tilausvaiheessa, mutta se on yleinen käytäntö niin Suomessa kuin muualla maailmassakin. Jokaisen yrityksen sivuilla on myös tarjolla opastusta kuvakirjan tekemiseen. Blurb tarjoaa opastusta myös videomateriaalin avulla, kun suomalaiset yritykset ovat pitäytyneet perinteisemmissä tekstimuotoisissa ohjeissa.

Vertailin yrityksiä niiden internetsivujen perusteella ja kokosin havaintojani alla olevaan taulukoon 1. Taulukosta selviää, ettei yritysten väliltä löydy suuria eroavaisuuksia. Toki jokainen asiakas itse määrittelee sen, mitä ominaispiirteitä arvostaa eniten valitessaan, mitä palveluntarjoajaa haluaa käyttää.

TAULUKKO 1. Yritysten vertailu internetsivujen perusteella:

Palvelu	Blurb.com	Kuvatkirjaksi.fi	Kuvakirjakauppa.fi
Yleisvaikutelma	Sivut selkeät, houkuttelevat.	Sivut selkeät, helposti lähestyttävät.	Sivut ovat selkeät, helppokäyttöinen vaikutelma.
Sivujen käytettävyys	Paljon valikoita, mutta sivulta löytää helposti etsimänsä.	Käytettävyys on hyvä, kaikki tarvittava löytyy nopeasti.	Käytettävyys on hyvä, kaikki tarpeellinen löytyy nopeasti.
Kirjamalleja	Peruskokoja on seitsemän, tarvittaessa muita kokoja.	Peruskokoja on kymmenen, myös muita kokoja tarvittaessa.	Peruskokoja on seitsemän, tarvittaessa muitakin malleja.
Paperilaatu	Kaksi vaihtoehtoa.	Kolme vaihtoehtoa.	Kaksi vaihtoehtoa.
Hinnat	Alkaen 10,95 €. siitä ylöspäin riippuen koosta, sivumäärästä ja paperilaadusta. Huomioitava, että verot lisätään hintaan vasta tilausvaiheessa.	Alkaen 16,95 €. Siitä ylöspäin riippuen koosta, sivumäärästä ja paperilaadusta.	Alkaen 16,00 €. Siitä ylöspäin riippuen koosta, sivumäärästä ja paperilaadusta.
Toimitusajat	Noin 7 - 10 arkipäivää riippuen kohde maasta.	Noin kymmenen arkipäivää.	Postitetaan tilausta seuraavana arkipäivänä. Noin 1-3 vrk.
Kuvakirja tekeminen	Selaimen kautta, Booksmart-ohjelmalla tai painovalmis pdf-tiedosto.	Selaimen kautta, Kuvatkirjaksi-ohjelmalla tai painovalmis pdf-tiedosto.	Selaimen kautta, Fastbind Xpress- tai Fastbind Krafter-ohjelmalla tai painovalmis pdf-tiedosto.

3.3.2 Käytettävät ohjelmistot

Kaikkien yritysten taitto- ja tilausohjelmat ovat ilmaiseksi ladattavissa palveluntarjoajien internet-sivuilta. Lataaminen onnistuu nopeasti, ja kun ohjelma on asennettuna omalle tietokoneelle, ei internetiin tarvitse olla yhteydessä kirjan valmistusvaiheessa. Blurb.comin Booksmart-ohjelma on ainoa, jonka lataamiseksi tuli rekisteröityä internetsivustolle. Kuvatkirjaksi.fi:n kuvatkirjaksi-ohjelmiston ja Kuvakirjakauppa.fi:n Fastbind Krafter-ohjelmiston pystyi lataamaan myös ilman erillistä rekisteröitymistä. Kuvakirjakauppa.fi oli ainoa, joka tarjosi käyttäjilleen kaksi ohjelmavaihtoehtoa: Fastbind Krafter on suunnattu edistyneemmille käyttäjille ja sisältää enemmän muokausvälineitä ja Xpress sopii hyvin ensikertalaisille ja helppoutta arvostaville asiakkaille.

Kaikki kolme lataamaani ohjelmaa toimivat pitkälti samalla peruseriaatteella. Ensin valitaan kirjan koko ja tyyli, jonka jälkeen voidaan ladata omia kuvia ohjelman leikepöydälle. Leikepöydältä kuvia voidaan raahata hiirellä haluamaansa kohtaan kirjan sivuille ja pudottaa kuvan kirjaan. Kirjan tekeminen on hyvin yksinkertaista ohjelmalla kuin ohjelmalla, mutta mikään näistä ohjelmista ei vedä vertoja oikealle taitto-ohjelmalle kuten InDesingille. Ammattilaisen näkökulmaa ajatellen voisin kuvitella, ettei kovinkaan moni jaksaa opetella uuden ohjelman käyttöä, jos tarjolla on muita vaihtoehtoja.

Jokaisessa ohjelmassa on yhtenäistä se, että kun ohjelman avaa, eteen tulee valintaikkunoita, jotka helpottavat itse kirjan luomista. Blurb.comin Booksmart-ohjelma on ainoa, jonka leikepöydälle valokuvia voi hakea tiedostoista yksitellen. Kuvatkirjakauppa.fi Fastbind Krafter ja Kuvatkirjaksi.fi ohjelma Kuvatkirjaksi vaativat aina koko kansion lisäämistä leikepöydälle. Näissä ohjelmissa työskentelyä helpottaa huomattavasti se, että käyttäjä on jo ennakkoon valinnut kuvat yhteen kansioon. Fastbind Krafter ohjelmassa käyttämistä hankaloittaa aluksi se, että kuvakkeet jotka symboloivat eri toimintoja, ovat hiukan epäselvät. Osasta kuvakkeista ei heti selviä, mitä toimintoja niiden alta löytyy. Kokosin alla olevaan taulukkoon omia huomioitani ohjelmistoista. Vertaillenani yritysten tarjoamia taitto- ja tilausohjelmistoja keskityin niiden käytettävyyteen, monipuolisuuteen ja tarkoituksen-mukaisuuteen.

TAULUKKO 2. Ohjelmistojen vertaus

Ohjelmisto	Booksmart (Blurb.com)	Kuvatkirjaksi (Kuvatkirjaksi.fi)	Fastbind Krafter (Kuvatkirjakauppa.fi)
Ensivaikutelma	helppo	neutraali	monimutkainen
Ulkoasu	hyvä	hyvä	hyvä
Ohjelman kieli	englanti	suomi	englanti
Aloitusvalikko	hyvä, tarjoaa useita vaihtoehtoja	yksinkertainen, antaa vaihtoehtoja	yksinkertainen, antaa vaihtoehtoja
Käytettävyys	Ohjelmaa on helppo käyttää ja käyttäjä pääsee heti kiinni kirjan tekemiseen. Tarvittaessa saa apua ja vinkkejä.	Toimiva, tarjoaa ohjelma avustajaa käyttöön. Vaatii hetken tutustumisen, mutta muuten varsin helppokäyttöinen.	Vaatii hetken tutustumisen ohjelmaan ennen kuin käyttäjä voi kunnolla alkaa taittamaan omaa kirjaansa.
Ohjeet	Saatavilla perusteelliset ohjeet kirjan tekemiseen tekstinä ja videona.	Saatavilla tekstimuotoiset ohjeet.	Saatavilla tekstimuotoiset ohjeet.

Muokkaustyökalut	Kuvankäsittely ei onnistu enää itse ohjelmassa, mutta kuvien kokoa voi säätää ja ohjelma varoittaa huonolaatuisista kuvista.	Ohjelman muokkaustyökaluilla voi tehdä kuviin vielä hienosäätöä, mutta ei suurempia muutoksia.	Kuvia voi käsitellä ohjelmassa varsin kattavasti, ja myös kuvakoon voi muuttaa kirjan sivuille sopivaksi. Paras valikoima muokkaustyökaluja.
Viimeistely työkalut	Käytössä esikatselu, jossa kirjansa voi tarkistaa.	Käytössä esikatselu, lisäksi ohjelma varoittaa virheistä.	Käytössä esikatselu, jonka kautta on helppo tarkistaa kirjansa.
Tekstieditori	Tekstiä voi lisätä, mutta vain määritellyille alueille riippuen layoutista. Valittavana on useita fontteja.	Tekstiä voi muokata monipuolisesti ja lisätä haluamaansa kohtaan. useita fontteja.	Monipuolinen, valittavana useita fontteja ja tekstin muokkaus on helppoa.
Tallennus	Tallennetaan helposti omalle koneelle, josta työskentelyä voi jatkaa myöhemmin.	Tallennetaan omalle koneelle, josta työskentelyä voi jatkaa myöhemmin.	Tallennetaan helposti omalle koneelle, kirjaa voi jatkaa myöhemmin.
Tilaaminen	Tilaaminen onnistuu ohjelman kautta. Ensin ohjelma vaatii esikatselun jossa se myös tarkistaa kirjan asetukset ja varoittaa puutteista.	Tilaaminen onnistuu ohjelman kautta, tilausvaiheessa ohjelma huomauttelee vielä virheistä ja pyytää tarkistamaan kirjan ulkoasun.	Täytyy rekisteröityä ennen tilaamista, ohjelman kautta voi siirtää valmiin kirjan palvelimelle.
Yleisarvosana	8,5	8	8,5

3.3.3 Tuotevalikoima

Yritysten tuotevalikoimat vaihtelevat hieman, suomalaisten yritysten kokovaihtoehtoihin kuuluvat standardikoot, joita ovat pysty ja vaaka A5, pysty ja vaaka A4, A3 ja 20 x 20 cm neliö tai 30 x 30 cm neliö. Amerikkalaisen Blurbin kokovaihtoehdot on esitelty tuumissa, mutta senttimetrikoot ovat kuitenkin suluissa näkyvillä. Yleisin koko Blurbilla on 20 cm x 25 cm, muita kokoja ovat esimerkiksi 18 x 18 cm, 33 x 28 cm ja 30 x 30 cm. Laajin kokovalikoima löytyy suomalaisen Kuvatkirjaksi.fi sivuilta, sillä palvelu on juuri uudistanut valikoimaansa. Vaikka tuotevalikoimat poikkeavatkin toisistaan hiukan, voi jokaisen palveluntarjoajan sivuilta tilata myös muita kuin standardikokoja, etenkin silloin jos käyttää painovalmistaa pdf-tiedostoa.

Blurb.comilla on jo pitkään ollut valikoimissaan painovalmiin pdf:n käyttömahdollisuus, onhan yritys ollut toiminnassa kauiten näistä kolmesta vertailemastani yrityksistä. Lisäksi Blurb.com tarjoaa ja on tarjonnut jo pitkään valmiita pohjia InDesing-ohjelmalle, mikä helpottaa taiton aloittamista, kun ei itse tarvitse kiinnittää huomiota tiedoston asetuksiin eikä muihinkaan mittoihin. Uutuute-

na Kuvatkirjaksi.fi on tarjoaa myös valmiita pohjia InDesing-ohjelmalle. Palveluntarjoaja muutti maaliskuun alussa Kuvatkirjaksi.fi sivustoa, ja nyt ollaan menossa selkeästi parempaan suuntaan.

3.3.4 Hinta — laatusuhde

Arvioin hinta-laatusuhdetta puhtaasti yritysten internetsivujen tietojen perusteella, koska uskon, että tämä informaatio riittää hyvin yleiseen vertailuun. Jos arvioisin hinta-laatusuhdetta syvemmin, niin teettäisin jokaisessa yrityksessä valokuvakirjan ja vertailisin sitten näiden tuotteiden laatua keskenään, mutta nyt tyydyn vain vertailemaan sitä informaatioita, mitä on saatavilla.

Mielestäni yksi laadun kriteeri on paperi, jolle kuvakirjat painetaan. Uskon, että suurin osa ammattikuvaajista haluaa, että heidän kuvansa painetaan sellaiselle paperille, jossa ne pääsevät kunnolla oikeuksiinsa. Painettava paperi Kuvakirjakauppa.fissä on joko Novatech-taidepainopaperi 170 g/m² kiiltävänä tai silkkipintaisena tai Flexbind 216 g/m²-paperi.

Blurb.comissa on valittavissa kahdesta paperilaadusta, joko standardi mattapintainen paperi 135 g/m² tai sitten Premium-paperi 180 g/m² joko mattana tai kiiltävänä. Kuvatkirjaksi.fi palvelun tarjoamia paperilaatuja ovat silkkipäälyllystetty taidepainopaperi 150 g/m², silkkipäälyllystetty taidepainopaperi 170 g/m² tai silkkipäälyllystetty taidepainopaperi 215 g/m². Kaikkien yritysten tarjoamat paperilaadut ovat laadukkaita, tosin suomalaisten yritysten tarjoamat vaihtoehdot ovat paksumpia ja ehkä vielä hiukan laadukkaampia kuin Blurb.comin tarjoamat vaihtoehdot. Kaikki paperilaadut ovat hyviä, ja erilaiset painomenetelmät vaikuttavat lopputulokseen eri tavoin eri paperille painettuina.

Myös kansimateriaaleissa on eroja palveluiden välillä. Tyypillisesti kansi-vaihtoehtoina kaikissa palveluissa ovat sekä kovat että pehmeät kannet. Kuvakirjakauppa.fissä pehmeät kannet painetaan 300 g/m²-kartongille, ja koviin kansiin saa lisämaksulla mattalaminoidun kansilehden. Blurb.comilla on tarjolla kolme vaihtoehtoa: pehmeäkantinen, jossa on laminointi ja 4-väri painatus, kovakantinen erillisellä laminoidulla 4-värikansipaperilla tai sitten kovakantinen, johon on suoraan painettu haluttu kansikuva ja jossa on mattaviimeistely kestävyuden takaamiseksi. Kuvatkirjaksi.fi palvelulla on eniten vaihtoehtoja myös kansien materiaaliksi. Valittavana on pehmeä helmiäkartonkikansi 250 g/m², kova kansi omalla kansipaperilla, kova kansi keinoahkakansilla ja kova kansi ylivetokannella.

Suomalaisten yritysten tarjoamat paperilaadut vaikuttavat hiukan laadukkaammilta kuin ulkomaisen kilpailijansa, mutta kun vertaillaan yritysten hintoja, niin yritykset päätyvät pitkälti samalle tasolle. Esimerkkinä hinnoista otan vertailuun standardi koon A4, jonka hinta kovakantisena Blurb.com-palvelussa on 24,95 € (+verot noin 1,7 €/kpl). Kuvatkirjaksi.fi-palvelussa samankokoinen kovakantinen kirja on edullisimmillaan 39,30 € ja Kuvakirjakauppa.fi-palvelussa 29 €. Lopulliseen hintaan vaikuttavat sivumäärät, paperin laatu ja muut mahdolliset lisäominaisuudet.

3. 4 Yhteenveto vertailusta ja omat kommentit

Yritysten vertailu internetsivujen perusteella osoittautui hiukan haastavammaksi kuin kuvittelin. Vaikka kaikki sivustot olivat selkeitä ja vaivattomasti käytettäviä, niin tarvitsemani tiedon vertailu oli hankalaa sivustojen erilaisten esitystapojen takia. Vertailussa en havainnut yritysten välillä kovinkaan suuria eroavaisuuksia, sillä kaikki kolme yritystä vaikuttivat varsin tasaisesti hyviltä vaihtoehdoilta oman valokuvakirjan painamiseen.

Yhteenvetona vertailusta voitaisiin todeta, että suomalaiset yritykset ovat lyhyen olemassaolonsa aikana saavuttaneet varsin kiitettävän laadun ja varmasti myös oman kiinteän asiakaskuntansa. Palvelujen taso tuntuu kehittyvän koko ajan ja yritykset huomioivat entistä paremmin asiakkaansa, olivat ne sitten yksittäisiä kuluttajia, alan ammattilaisia tai toisia yrityksiä. Hintalaatusuhteeltaan parhaimmaksi mielestäni nousi Blurb.com ja pitkälti vain sen takia, että sen sivustolla tarjotaan eniten mahdollisuuksia kuvakirjojen luontiin. Lisäksi Blurb.com on varsin edullinen hintatasoltaan. Toisena vaihtoehtona käyttäisin ehdottomasti Kuvakirjakauppa.fin palveluita, sillä palvelu vaikuttaa varsin laadukkaalta ja helposti lähestyttävältä.

4. VALOKUVAKIRJAPALVELUT ERI NÄKÖKULMISTA

4.1 Yleinen näkemys

Valokuvakirjapalvelut ja valokuvakirjat mielletään nykyisin lähinnä yksityisen kuluttajan teoksiin, joihin kootaan kuvia henkilökohtaisesti tärkeistä asioista ja tapahtumista. Tyypillisesti yksityinen kuluttaja tilaa yhden kopion kirjastaan omaan käyttöön, ja kirjaa tehdessään hän käyttää palveluntarjoajan sovellusta kuvakirjansa taittamiseen. Suurin osa valokuvakirjapalveluita tarjoavista yrityksistä onkin huomionnut hyvin tavallisen kuluttajan tarpeet, sillä kuvakirjaohjelmat voivat olla hyvin yksinkertaisia ja käyttäjäystävällisiä.

Yleisen näkemyksen mukaan valokuvakirjoja tehdään siis lähinnä omaksi iloksi. Se on yksi tapa muiden joukossa säilöä henkilökohtaiset kokemukset ja muistot talteen. Selvitin miten valokuvaajat ja muut kuva-alan ammattilaiset kokevat valokuvakirjapalvelut. Selvitin myös sitä, miten valokuvakirjapalveluita tarjoavat yritykset suhtautuvat ammattilaisiin asiakkaisinaan.

4.2 Ammattivalokuvaajien näkökulma

Lähestyin muutamaa valokuvaajaa avoimia kysymyksiä sisältävällä kyselyllä (liite 1), jonka kysymykset koskivat valokuvakirjapalveluita yleisesti. Saamieni vastausten perusteella sain hiukan avattua ammattilaisten näkökulmaa kyseisiin palveluihin, vaikka vastauksia sain varsin niukasti. Kyselyssäni käytin avoimia kysymyksiä, eli kyselyyn vastanneet vastasivat kysymyksiini omin sanoin.

Useimmat kuvaajat olivat sitä mieltä, että tarjolla on useita heikkolaatuisia valokuvakirjapalveluita, mutta joukosta löytyy myös muutama hyvä. Kuvakirjatilausta tehtäessä palveluntarjoajia oli vertailtu lähinnä vain pintapuolisesti tai ei ollenkaan. Suurin osa vastaajista oli käyttänyt valokuvakirjapalveluita tehdessään portfolioita tai muuta vastaavaa markkinointi-materiaalia.

Palveluihin oltiin pääasiassa tyytyväisiä, eikä palvelujen kehittämiseksi tullut minkäänlaisia ajatuksia. Kukaan kyselyyni vastanneista ei kuitenkaan vielä ollut käyttänyt mahdollisuutta painovalmiin pdf:n käyttöön. Mahdollisuus esimerkiksi InDesign-ohjelman käyttöön valokuvakirjan tait-

tamisessa kiinnosti vastaajia suuresti, sillä he uskoivat että taitto-ohjelman käyttö olisi helpompaa, joustavampaa ja nopeampaa kuin palveluntarjoajan kuvakirjaohjelman käyttäminen.

Tiedän, että ainakin kaksi suomalaista yritystä tarjoaa tätä vaihtoehtoa, mutta ilmeisesti kyselyyni vastanneet kuvaajat eivät olleet (edes) huomanneet tätä mahdollisuutta. Toinen näistä suomalaisista yrityksistä on ottanut tarjontaansa myös valmiit tyhjät InDesign-pohjat, joihin on määritelty koot ja marginaalit valmiiksi. Olinkin hiukan yllättynyt siitä, ettei kukaan vastanneista edes tiennyt tästä painovalmiin pdf-tiedoston käyttö mahdollisuudesta.

4.3 Yritysten näkökulma

Päätin kartoittaa myös yritysten näkökulmaa siitä, miten he suhtautuvat ammattikuvaajiin asiakaina ja miten he ovat mahdollisesti huomioineet kyseisen asiakasryhmän. Lähetin yrityksille kyselyn (liite 2 ja 3), joka sisälsi useita avoimia kysymyksiä. Valitsin kyselyni kohteeksi samat kolme kuvakirjapalveluita tuottavaa yritystä, joita jo muutenkin olen tutkielmassani käsitellyt.

Yritysten vastausten perusteella sain sen kuvan, että ammattikuvaajat käyttävät kuvakirjapalveluita, mutta eivät juuri eroa muista asiakkaista. Valokuvaajat tilaavat itselleen yleensä portfolioita kuvakirjapalvelun kautta, mutta muuten käyttö jakaantuu tasaisesti samanlaisiin tilauksiin kuin muutkin asiakkaat tekevät. Painovalmiin pdf:n käyttö kuvakirjaa tilatessa on selkeästi kasvattanut suosiotaan. Monet kokevat sen paljon joustavammaksi ja nopeammaksi vaihtoehdoksi, kuin kuvakirjaohjelman käytön opetteluun.

Valokuvakirjapalveluita tuottavien yritysten kilpailu on kasvanut viime vuosina ja yritysten tuleekin erottua muista vastaavista yrityksistä asiakaskuntansa säilyttämiseksi ja kasvattamiseksi. Osa yrityksistä onkin erikoistunut tekemään myös räätälöityjä tilauksia asiakkaan omista aineistoista. Lisäksi yritykset kehittävät koko ajan palveluitaan ja pyrkivät myös laadullisiin parannuksiin. Varsinkin suomalaisten yritysten laadunvalvonta on tiukkaa ja juuri sen vuoksi kuvakirjojen taso pysyy laadukkaana. Erityisesti yritykset aikovat jatkossa kehittää palveluitaan edistyneemmille käyttäjille.

Vaikka valokuvakirjoissa ei käytetä ISBN-koodia sen vuoksi, että yleensä kuvakirjoja tilataan pieniä määriä ja vain omaan käyttöön, on sen käyttäminen ainakin periaatteessa mahdollista. Erään yrityksen mukaan sen palvelun kautta tehtäviä kuvakirjoja myydään eteenpäin jo varsin paljon,

erityisesti sukukertomuksia, paikkakuntakirjoja, runokirjoja, keittokirjoja ja muita vastaavia kovakantaisia teoksia. Yrityksen mukaan valokuvakirjapalvelut soveltuvat myös laajempia tuotantoja varten. Toki jos valokuvakirjapalvelun kautta tekemiä kuvakirjoja myydään eteenpäin, on myyjän huolehdittava siitä, että hän saa myynnistä oman katteensa.

4.4 Yhteenveto

Yhteenvetona voin todeta, että valokuvakirjapalvelut ovat selkeästi kasvattaneet suosiotaan myös ammattimaisempaa käyttöä ajatellen. Yritykset aikovat kehittää palveluitaan edistyneempien käyttäjien tarpeita ajatellen ja mahdollisuus painovalmiin pdf-tiedoston käyttöön on osaltaan lisännyt palveluiden houkuttelevuutta.

Valokuvaajien ja muiden kuva-ammattilaisten näkökulmasta palvelut ovat vielä jokseenkin hankalia, vaikka hinta-laatu suhde alkaakin olla jo kohdallaan. Valokuvaajat ovat palveluiden avulla toteuttaneet lähinnä portfolioita, eivätkä osaa kertoa, miten palvelujen tasoa voisi kehittää. Ehkä syynä on se, että he eivät näe palveluissa kovinkaan suuria kaupallisia merkityksiä. Oman mielipiteeni mukaan valokuvakirjapalvelut alkavat jo olla siinä pisteessä, että niille voisi hyvinkin keksiä uusia käyttötarkoituksia.

Ulkomainen palveluntarjoaja Blurb.com on hiukan edellä suomalaisia palveluntarjoajia, sillä Blurb.com tarjoaa jo palvelua, jonka kautta omaa valokuvakirjaansa voi myydä ulkopuolisille tahoille. Palvelun kautta voi itse päättää tuotteensa hinnan, Blurb.com ottaa tilauksen vastaan, tekee tilatun kirjan ja ottaa maksun ja välittää kirjan tekijälle oman osansa hinnasta. Uskon, että tämä malli tulee yleistymään myös suomalaisiin yrityksiin, vaikka Suomen markkinat ovatkin paljon pienemmät kuin kansainvälisen Blurb.comin.

5 LOPUKSI

Tutkielmani tavoitteena oli selvittää, miten valokuvakirjapalvelut soveltuvat ammattivalokuvaajien käyttöön ja miten näitä palveluita voitaisiin kehittää, jotta ne soveltuisivat vielä paremmin ammatikäyttöön. Pehdyin aiheeseen tutkimalla aihealueeseen liittyvää teoretietoa käyttäen hyväkseni erilaisia lähteitä. Tutkin ja vertailin lisäksi kolmen yrityksen tarjoamia valokuva-kirjapalveluita yritysten internetsivujen kautta, mikä auttoi minua hahmottamaan valokuvakirjapalveluiden nykyisen tarjonnan koko laajuudessaan.

Ammattivalokuvaajien näkemyksiä selvitin sähköpostitse lähettämäni kyselyn (liite 1) kautta. Vaikka sain vastauksia varsin niukasti, kykenin tekemään niiden perusteella joitakin yleistyksiä. Laajensin myös katsontakantaani ja otin kyselyn merkeissä yhteyttä myös näihin kolmeen yritykseen, joita vertailin tässä tutkielmassani. Yrityksille lähettämäni kysely (liite 2 ja 3) sisälsi useita avoimia kysymyksiä ja myös tämän kyselyn lähetin sähköpostin välityksellä. Näistä vastauksista sain hiukan tarvitsemaani lisäinformaatiota.

Tätä tutkielmaa tehdessäni vakuutuin siitä, että valokuvakirjapalvelut ovat tulevaisuudessa kehittymässä yhä enemmän siihen suuntaan, että niiden käyttöä voisi harkita erilaisiin kaupallisiin tarkoituksiin. Jo nyt palvelut ovat laadultaan riittävän hyviä ammattilaisten käyttöön, ja ammattivalokuvaajat käyttävät niitä etenkin portfolioitaan tehdessä. Tärkeimpänä ominaisuutena pidän itse näissä palveluissa sitä, että tarjolla on mahdollisuus käyttää myös omaa taitto-ohjelmaa ja käyttää kirjan tilaukseen painovalmista pdf-tiedostoa. Myös kyselyyni (liite 1) vastanneet valokuvaajat olivat sitä mieltä, että käyttäisivät mieluummin tätä mahdollisuutta kuin valmista kuvakirjaohjelmaa. Toki valokuvakirjapalveluiden asiakaskunta koostuu suurimmaksi osaksi yksittäisistä kuluttajista, mutta yrityksissäkin on huomattu, että valokuvaajat ja muut kuva-alan ammattilaiset voidaan ottaa huomioon palveluita suunniteltaessa. Yritykset aikovatkin jatkossa panostaa palvelujensa kehittämiseen myös edistyneempiä käyttäjiä ajatellen.

Jos nyt lähtisin uudelleen tutkimaan samaa aihealuetta, varaisin itselleni huomattavasti enemmän aikaa ja varautuisin siihen, että tiedonhankinta ei välttämättä suju niin kovin yksinkertaisesti. Eri näistä taustamateriaalia oli varsin hankala hankkia, sillä aiheesta ei juuri ole kirjallista materiaalia, jos ei oteta huomioon näitä erilaisia kuluttajille suunnattuja valokuvakirjapalvelu-vertailuja, joita eri lehtien sivuilla on ollut.

Opinnäytetyöni produktio-osassa tein valokuvakirjan painovalmiista pdf-tiedostosta käyttäen yhtä vertailussani mukana ollutta yritystä, mutta tiukan aikatauluni takia en kykene kommentoimaan sen painolaatua. Jos aikatauluni antaisi periksi, haluaisin tehdä kunnollisen vertailun eri yritysten kuvakirjojen välillä. Vertailun tekisin teettämällä jokaisessa valitsemassani yrityksessä valokuvakirjan painovalmiista pdf-tiedostosta, jotta voisin vertailla tuloksia keskenään.

Lopuksi voisin vielä todeta, että uskon valokuvakirjapalvelujen kehittyvän jatkossa siihen suuntaan, että ammatikseen valokuvaavat voivat hyötyä palveluista paljon nykyistä paremmin. Valokuvakirjoille on olemassa omat selkeät markkinansa, ainoa ongelma tällä hetkellä on vielä sopivan hintatason löytyminen tuotteiden jälleenmyyntiä ajatellen.

LÄHTEET

Eskola, Taneli 2009. Valon aakkoset - valokuvakirja Suomessa. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy

Kamera, Karhula Matti, Murtola Jussi, 1/2011, s 24 -27

Kamera, Karhula Matti, Murtola Jussi, 12/2010, s 24–27

Makkonen, Pekka 2010. Camera pixela, ammattilaisten näkemyksiä valokuvauksen digitalisoitumisesta. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy

MikroBitti, Wickholm Rasmus, 2/2010, s. 42

<http://www.mbnet.fi/nettijatkot/2010/02/valokuvakirjat/>

MikroPC, Haapalainen Ari, 3/2011, s 26 – 31

Painotekniikan perusteita, hakupäivä 31.1.2011

http://www.yliopistopaino.fi/fi/aineisto-ohjeet/painotekniikan_perusteita

Tekniikan Maailma, Yli-Jääski Vesa, 14/2009, s 112–115

Viinikainen, Emilia 2010. Valokuvakirjojen laatuvertailu. Metropolia ammattikorkeakoulu. Mediatekniikan koulutusohjelma.

Aineisto

Blurb 2011. Hakupäivä 28.1.2011 ja 28.3.2011

www.blurb.com

Kuvatkirjaksi.fi 2011. Hakupäivä 28.1.2011 ja 28.3.2011

www.kuvatkirjaksi.fi

Kuvakirja.fi 2011. Hakupäivä 28.1.2011 ja 28.3.2011

www.kuvakirja.fi

Kysely ammattikuvaajille.

Liite 1

Kysely yrityksille.

Liite 2 ja 3.

MediaStudio Finland Oy 2011. Hakupäivä 28.3.2011

www.mediastudio.fi

1. Nimi:
2. Ikä:
3. Ammatti:
4. Asuinpaikkakunta:
5. Kuinka kauan olette työskennelleet valokuvauksen parissa?
6. Saako nimenne julkaista tutkimuksesta raportoitaessa?
7. Mitä mieltä olette valokuvakirjapalveluista ja niiden yleisestä tarjonnasta?
8. Minkä yrityksen/ yrityksiä valokuvakirjapalvelua olette itse kokeilleet tai käyttäneet?
Milloin viimeksi?
9. Kuinka monta valokuvakirjaa olette tehneet? Kuinka moni niistä on ollut valokuvakirjapalvelun kautta tehtyjä?
10. Millä perusteilla valitsitte käyttämäne yrityksen?
11. Vertailitteko eri yritysten tarjontaa ennen valintanne tekoa?
12. Minkälaiseen tarkoitukseen painatitte kuvakirjanne? Ja mikä oli kuvakirjanne aihe?
13. Kuinka monta kappaletta valokuvakirjoja tilasitte viimeksi käyttämästänne kuvakirjapalvelusta?
14. Käyttittekö jotakin palveluntarjoajan kuvakirjaohjelmaa kirjan taittoa tehdessänne?
15. Jos käytitte palveluntarjoajan ohjelmaa, niin käytittekö kirjassanne valmiita sivupohjia tai teemoja?
16. Oletteko kokeilleet mahdollisuutta painovalmiin pdf:än käyttöön? Jos olette, niin miten se mielestänne eroaa valmiin ohjelman käytöstä?
17. Jos nyt tekisitte uuden valokuvakirjan, niin haluaisitteko mieluummin taittaa kirjanne jollakin taitto-ohjelmalla (kuten indesign) vai käyttää palveluntarjoajan kuvakirja ohjelmaa,

jossa on valmiit pohjat ja valmiita teemoja?

18. Minkälaiselle paperille painatitte kuvakirjanne? Oliko yrityksellä tarjota eri vaihtoehtoja paperilaadusta?
19. Olitteko tyytyväinen painolaatuun ja hinta-laatu suhteeseen?
20. Huomasitteko mitään värivirheitä tai muita epäkohtia valmiissa kirjassanne?
21. Kauanko tuotteen tekeminen ja postitus teille kesti?
22. Mitä jätitte kaipaamaan palveluntarjoajalta? Olisiko palvelussa mielestänne jotakin kehitettävää?
23. Oletteko myyneet kuvakirjapalvelun kautta tekemiänne teoksia eteenpäin?
24. Jos olette myyneet, niin kuinka kannattavana liiketoimintana koette kuvakirjojen tekemisen valokuvakirjapalvelujen avulla?
25. Minkälaisten kirjojen tuotantoon valokuvakirjapalvelut mielestänne soveltuvat?
26. Minkälaiset markkinat kuvakirjapalveluilla tuotetuilla kirjoilla mielestänne ovat? Eli minkälaisia kirjoja palveluilla kannattaa tehdä myyntitarkoituksessa?
27. Uskotteko käyttävänne palveluita myös jatkossa?

1. Yritys:
2. Yrityksen ikä:
3. Toimiala:
4. Toimipaikka:
5. Kuinka kauan yritys on keskittynyt valokuvakirja palveluiden tuottamiseen?
6. Saako nimenne julkaista tutkielmasta raportoitaessa?
7. Mikä erottaa teidän yrityksenne muista vastaavista yrityksistä?
8. Miten kovaa kilpailu on valokuvakirja palveluiden osalta?
9. Miten huolehditte asiakkuuksistanne? Minkälainen on mielestänne ihanne asiakas?
10. Minkälaisia painomenetelmiä käytätte kirjojen painamiseen?
11. Mitä paperilaatuja teillä on tarjota kuvakirjoihinne?
12. Minkälainen on tyypillisin saamanne kuvakirja tilaus? (kuinka monta kappaletta, minkä tyylinen jne.)
13. Kuinka paljon teiltä tilataan suurempia kappalemääriä? Ja onko suurempien painosmäärien tilaaminen edullisempää?
14. Käyttävätkö ammattivalokuvaajat palveluitanne? Jos käyttävät, niin miten ammattikuvaajat eroavat muista asiakkaista?
15. Minkälaisia kirjoja ammattikuvaajat teetättävät? (esim. portfolio, taide yms.)
16. Markkinoitteko itseänne ammatti kuvaajille?
17. Kuinka paljon käytetään mahdollisuutta kuvakirjan painattamiseen painovalmiista pdf:stä? Minkälaiset asiakkaat käyttävät tätä mahdollisuutta?
18. Mikä tekee teidän tuotteistanne laadukkaita? Miten varmistatte että tuotteidenne laatu pysyy tasaisena?
19. Kuinka usein asiakkaat ilmoittavat teille värivirheistä tai muista epäkohdista joita kirjoissa saattaa ilmetä?
20. Mistä teidän kuvakirjaohjelmanne on peräisin?
21. Onko kuvakirjoihinne mahdollista saada ISBN- koodia?
22. Mistä kuvakirjojenne hinta koostuu?
23. Kauanko tuotteen postitus ja tekeminen keskimäärin kestää? Vaikuttaako isojen kappalemäärien tilaaminen hidastavasti toimitukseen?
24. Myyvätkö ihmiset kuvakirjapalvelunne kautta tekemiään teoksia eteenpäin?
25. Minkäläisten kirjojen laajempaan tuotantoon valokuvakirjapalvelut mielestänne

soveltuvat/ soveltuisivat?

26. Minkälaiset markkinat kuvakirjapalveluilla tuotetuilla kirjoilla mielestänne ovat? Vai onko niillä markkinoita?
27. Kannattaako mielestänne teettää valokuvakirjoja palvelullanne myyntitarkoituksessa?
28. Miten aiotte kehittää palvelujanne tulevaisuudessa?

1. The name of the company:
2. The company was founded:
3. Branch:
4. Post:
5. How long has the company focused on the photo book production services?
6. Can I publish your name when reporting the answers in my treatise?
7. What distinguishes your company from other companies that provide the same services?
8. How much competition is in the photograph book services?
9. How do you take care of your customers? What kind of a customer would be ideal for your company?
10. What kind of printing methods do you use for printing books?
11. What paper qualities do you have to offer for picture books?
12. What is the most typical order for picture books? (how many copies, what kind of book)
13. How often does an order for larger quantity of copies come along? Is it more advantageous for the buyer to order more?
14. Are your services used by professional photographers? If so, how do they differ as a customer from others?
15. What kind of books do professional photographers have make? (For example a portfolio, art and a like.)
16. Do you market yourself to professional photographers?
17. How much do customers order a picture book printed from a print-ready pdf file? What kinds of customers order these kinds of books?
18. What makes your products of high quality? How do you ensure the quality of your products remaining even?
19. How often do customers inform of the color mistakes or of other flaws in the books which they have ordered from you?
20. Where is your picture book programme from?
21. Is it possible to get the ISBN code to your picture books?

22. What does the price for your picture books consist of?
23. How long does the creating and mailing of your product take on average? Does it take longer if the order has been large?
24. Do your customers sell forward the works made through your picture book services?
25. For wider production of books, what kind of books would be suitable to be done with your picture book services?
26. What kind of a market do the books that have been produced with the photo book service have? Or do they have a market at all?
27. In your opinion, is it worth it making photograph books with your services with the intention of selling them onwards in the Internet?
28. How do you plan to develop your services in the future?